

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 62  
van **PETER VAN ROMPUY**  
datum: 25 oktober 2016

---

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

---

*Overheidsopdrachten - Voorwaarden voor ondernemingen*

In het regeerakkoord benadrukte de Vlaams Regering haar steun aan startende ondernemingen:

"We zullen een ondernemende cultuur stimuleren met meer waardering voor de economische en maatschappelijke impact van KMO's. We promoten een ondernemerschap, meer starters en meer kennisgedrevenheid en doorgroei. We ondersteunen KMO's in cruciale levensfasen en zorgen er ook voor dat falen geen stigma is."

1. Zijn er in overheidsopdrachten nog bepalingen/voorwaarden zoals 'minimaal x jaar bestaan', 'x referentieprojecten' of 'minimale grootte van de onderneming' opgenomen? Zo ja, wat is hier de reden van?
2. Hoe verklaart de minister deze bepalingen tegenover de doelstelling van de Vlaamse Regering om startende ondernemingen te ondersteunen?
3. Kunnen deze bepalingen geschrapt worden? Zo ja, hoe en op welke termijn?

**GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

---

**ANTWOORD**

op vraag nr. 62 van 25 oktober 2016

van **PETER VAN ROMPUY**

---

1. Elke aanbestedende entiteit bepaalt, binnen het reglementair kader, de criteria en voorwaarden die ze hanteert bij de gunningsprocedure voor het plaatsen van een overheidsopdracht. Overeenkomstig de Belgische overheidsopdrachtenregelgeving moet de aanbestedende overheid voor de meeste gunningsprocedures selectiecriteria vaststellen. Deze hebben enerzijds betrekking op de financiële en economische draagkracht, en anderzijds op de technische of beroepsbekwaamheid van de kandidaten of inschrijvers. Door passende selectiecriteria vast te stellen verzekert de aanbestedende overheid zich ervan dat de opdracht wordt uitgevoerd door een onderneming die over de nodige financiële draagkracht en technische capaciteit beschikt.

De selectiecriteria en het vereiste minimumniveau worden bijgevolg vastgesteld op maat van het voorwerp van de concrete opdracht (naargelang de aard, de omvang en de looptijd ervan). Het vereiste minimumniveau moet evenwel steeds verband houden met, en in verhouding staan tot, het voorwerp van de opdracht.

Sommige selectiecriteria, vooral deze inzake financiële en economische draagkracht, kunnen voor KMO's en voor startende ondernemingen mogelijk een belemmering vormen, bijvoorbeeld een criterium m.b.t. het realiseren van een minimale jaaromzet.

De Vlaamse overheid is zich bewust van het potentieel belemmerend effect van selectiecriteria en zet dan ook beleidsmatig in op het slim en proportioneel gebruik ervan, vooral in sectoren waar KMO's een groot deel van de markt vertegenwoordigen.

Zij streeft ernaar om twee belangrijke aspecten met elkaar te combineren. Enerzijds wil ze de participatie van KMO's verhogen en belemmeringen elimineren, anderzijds moeten aanbestedende entiteiten tegelijkertijd aan de wettelijke verplichting voldoen om proportionele selectiecriteria en minimumniveaus te hanteren. De beide aspecten zijn mits een doordachte aanpak te verzoenen.

2. De Vlaamse Regering heeft op 29 januari 2016 het Vlaams Plan Overheidsopdrachten goedgekeurd. Dit plan maakt werk van een meer strategisch en gecoördineerd beleid voor overheidsopdrachten binnen de Vlaamse Overheid.

Het bevorderen van de deelname door KMO's aan overheidsopdrachten is één van de zes strategische doelstellingen van dit plan. In het kader van de uitvoering van dit plan streeft de Vlaamse overheid ernaar om van de participatie van KMO's aan overheidsopdrachten een blijvend aandachtspunt te maken bij al haar aanbestedende entiteiten.

De acties die zullen ondernomen worden hebben tot doel KMO's meer bewust te maken van de opportuniteiten die overheidsopdrachten bieden en om een aantal belemmeringen te elimineren.

In het Vlaams plan overheidsopdrachten worden onder meer de volgende maatregelen aangehaald:

- op een goede manier omgaan met selectie- en gunningscriteria, waaronder aangepaste, proportionele criteria inzake financiële draagkracht en technische capaciteit
- opdrachten van een grote omvang splitsen in percelen, zodat ze haalbaar zijn voor KMO's, voor zover het voorwerp en de aard van de opdracht dit toelaten
- betalingstermijnen nauwgezet naleven of tussentijdse betalingen mogelijk maken
- administratieve lasten beperken.

Het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten volgt de uitvoering van het Vlaams Plan Overheidsopdrachten op.

In het kader van de uitvoering van het Vlaams Plan Overheidsopdrachten is ook een N-project gelanceerd voor de bevordering van 'Innovatieve overheidsopdrachten'. Het project ging van start op 1 juli 2016. Door vanuit de Vlaamse overheid meer innovatieve overheidsopdrachten te plaatsen zullen KMO's en startende ondernemingen die meer wendbaar en innovatief zijn, ook extra kansen krijgen.

3. Het verbeteren van de toegankelijkheid van overheidsopdrachten voor KMO's was een belangrijk aandachtspunt in het totstandkomingsproces van de recente EU-richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten in klassieke sectoren. In dat kader bepaalt ook deze richtlijn dat de eisen met betrekking tot economische en financiële draagkracht in verhouding moeten staan tot het voorwerp van de opdracht. Zowel in een overweging als in de tekst van de richtlijn zelf werd opgenomen dat de eis inzake minimale omzet ten hoogste twee keer de geraamde waarde van de opdracht mag bedragen. Enkel wanneer er goede redenen voor zijn, mag de opdrachtgever strengere eisen opleggen, bijvoorbeeld wanneer er hoge risico's aan de uitvoering van de opdracht verbonden zijn. De aanbestedende entiteit moet in dit geval in het bestek aangeven waarom ze kiest voor strengere eisen.

Belangrijk is ook dat de richtlijn nu expliciet bepaalt dat de verhouding tussen activa en passiva in rekening mag genomen worden in het kader van de kwalitatieve selectiecriteria. Een dergelijk criterium vormt doorgaans immers geen belemmering voor KMO's en kan dus in bepaalde gevallen een geschikt alternatief vormen voor een eis inzake minimale omzet.

De Richtlijn 2014/24/EU wordt momenteel omgezet in Belgische wetgeving. De inwerkingtreding wordt verwacht in de loop van 2017. Het vernieuwde regelgevend kader zal samen met een versterkt gecoördineerd beleid overheidsopdrachten (cf. supra) de mogelijkheden voor KMO's en startende ondernemingen tot deelname aan overheidsopdrachten versterken.

Elke overheidsopdracht heeft echter zijn eigen aard, omvang, risico's en omstandigheden. De aanbestedende overheid is en blijft steeds verantwoordelijk voor de keuze van procedure en criteria. Het verzekeren van voldoende mededinging, non-discriminatie, proportionaliteit en transparantie staat hierbij centraal.